

‘Ik weiger te kiezen tussen de virtuele en de fysieke wereld!’

Hij wilde eigenlijk boekhouder worden, maar rolde de wereld van de kunsten in. Nick Ervinck onderzoekt de dialoog tussen een virtuele computerwereld en de realiteit. Hij laat in de ene werkelijkheid ontstaan wat in de andere niet mogelijk is, laat beide universa op elkaar inspelen en stuwt ze zo tot resultaten die ze in hun eentje nooit verwezenlijken zouden. ‘Vanaf mijn studententijd kreeg ik te horen dat ik tussen virtuele en fysieke werkelijkheid moest kiezen. Ik denk dat in de combinatie van beide net mijn kracht schuilt...’

De jonge kunstenaar geeft me een rondleiding in zijn atelier, dat bomvol materialen en onafgewerkte sculpturen staat, en zijn ouderlijk huis. ‘Gelukkig heb ik tolerante ouders’, lacht Nick Ervinck als hij in de hal om zich heen wijst. Er hangen lijsten met prints aan de muur. Op de grond leunen verpakte werken tegen elkaar aan. We lopen naar de woonkamer, waar een gevarieerde selectie van oudere en recente sculpturen en maquettes ons opwachten. Op de salontafel staat zijn laptop klaar en daar ontvouwt zich pas de échte Ervinck-galerij. Een archief van 40 000 foto’s dat hij zijn *schetsboek* noemt en ook zo gebruikt – als basis voor fysieke dan wel virtuele ontwerpen en sculpturen. Foto’s van al dan niet gerealiseerde werken. Plannen waar je wel tien kunstenaarslevens mee vult. ‘Ik leef voor wat ik doe, zeven dagen op zeven’, zegt hij. ‘Ik ben er vrij extreem in: er is zo veel te doen en er is zo weinig tijd. Ik wil alles geven voor mijn kunst. Het klinkt misschien absurd, maar ik geniet ervan. Tot vorig jaar kende ik het begrip vakantie zelfs niet. Toen heb ik voor het eerst tien dagen in Spanje rondgetrokken zonder te werken. Nu pas begin ik het nut daarvan te begrijpen. In het najaar staan er zoveel projecten op stapel dat ik me kan inbeelden dat ik tegen Nieuwjaar even de pauzeknop zal willen indrukken.’

Logische dualiteit

Tot zijn veertiende speelde Nick Ervinck graag met lego. ‘Een leeftijd waarop het bijna niet meer verantwoord is om dat te doen’, gniffelt hij. Om die reden schakelde hij wat later over op computergames zoals *Sim City* of *Civilization* – lego voor gevorderden, zo bleek. ‘Met lego bouwde ik voortdurend. Met die games deed ik hetzelfde: je bouwt een stad en bestuurt ze. Ik weet zeker dat mijn computerinzicht daar is ontstaan. Het is als een taal die je leert spreken en begrijpen.’ Hij was er toen nog van overtuigd dat hij boekhouder zou worden, maar het draaide anders uit. ‘In de richting economie kon ik mijn creativiteit niet genoeg uiten. In het kunstonderwijs had ik opnieuw het excuus om fysiek bezig te zijn. Al mijn activiteiten uit die periode hebben er samen voor gezorgd dat de dualiteit tussen de trage, fysieke wereld van het beeldhouwen en de snelle, virtuele computerwerkelijkheid volstrekt logisch voor me is.’ Nick verkende uiteenlopende richtingen, die hem geen van alle precies brachten wat hij zocht, net doordat ze zich te veel beperkten tot één aspect van de kunst. ‘Eerst koos ik voor architecturale en beeldende vorming. Ik maakte enorme maquettes, maar ze waren nauwelijks realiseerbaar. Ook kreeg ik er perspectieflessen die zo saai waren dat ik er letterlijk bij in slaap viel. Ik besepte het toen nog niet, maar die lessen hebben wél mijn ruimtelijk inzicht ontwikkeld. Het jaar nadien schakelde ik over naar grafische vormgeving en keramiek.

Keramiek vond ik fantastisch om te doen, maar te eng om me louter bij dat genre te houden. Via grafische vormgeving heb ik voor het eerst ontdekt dat je met een computer meer kunt doen dan spelen.' Ook op de academie van Gent, waar hij 3D-Multimedia en Mixed Media studeerde, bleef Nick tussen zijn twee werelden schipperen. 'De logica is er', benadrukt hij. 'Interessant is bijvoorbeeld hoe je in de virtuele wereld wetten kunt omzeilen: je hoeft er geen rekening te houden met productiekosten, wind of zwaartekracht. Dat laat je toe om op een heel andere manier te ontwerpen. Momenteel laat ik me nog te veel leiden door wat al dan niet realiseerbaar is. In de toekomst wil ik ook dingen ontwerpen op computer die in de realiteit echt niet kunnen, en omgekeerd.' Op die manier laat Nick Ervinck de grenzen vervagen tussen ontwerp, sculptuur, architectuur, maquette en ruimte.

Datzelfde doel bereikt hij op een verschillende manier in de sculptuur *Xobbekops*. Hij klikt op de foto van de maquette: 'Die is 1 x 1 x 1 meter, maar de bedoeling is om ze op 2,5 x 2,5 x 2,5 te realiseren. Zo wordt de sculptuur op zich een ruimte waarin je kunt wandelen. Voor een kunstenaar is zoiets ideaal: je neemt je eigen ruimte mee, zodat je geen last hebt van een lelijke vloer, een paal die in de weg staat of andere vervelende situaties die je in tentoonstellingsruimtes al eens tegenkomt.'

Eitozor

Het zal wellicht voor veel kunstenaars een droom zijn om de tentoonstellingsruimte rond het kunstwerk te bouwen in plaats van omgekeerd, zoals het meestal gebeurt. Op dat vlak heeft de huidige tentoonstelling in het S.M.A.K. een lang aanloopproces gekend. 'Elk ontwerp dat ik maakte, bleek te groot om het de ruimte in te manoeuvreren. Uiteindelijk is het dit geworden.' Hij klikt enkele foto's tevoorschijn van de gele sculptuur die tussen twee witte motieven op de zwarte zijmuren zweeft. Ervinck is vertrokken vanuit een typisch 19de-eeuws behangmotief, dat hij met de computer heeft gemuteerd tot een muurtekening. Dat 2D-resultaat interpreteert hij opnieuw ruimtelijk tot een sculptuur. Het geheel noemt hij *Eitozor*. 'Het ontwerpen is één ding, het realiseren een ander', zegt hij. 'De sculptuur is drie meter lang, maar moest toch door een gewone deur de ruimte ingedragen worden. Daarvoor moet je dan technische oplossingen zoeken. Ik vind dat de sculptuur iets bijna-religieus heeft, en tegelijk zou ze een element uit de sciencefiction kunnen zijn: ze lijkt wel een ufo die klaar staat om te vertrekken.' Je kunt *Eitozor* nog tot 22 november gaan bekijken in de Kunst-Nu-ruimte van het S.M.A.K.

Warsubec: injectie anno 2009

Helemaal anders verliep het creatieproces van de sculptuur op het dakterras in de Gentse Zebrastraat. Met zijn twee keer 12 meter lang, 6 meter breed, 3,5 meter hoog en 3 ton zwaar is *Warsubec* alvast een van de grootste kunstwerken van het land. De knalgele structuren geven kleur aan het complex in de Zebrastraat. Dat werd in 1906 gebouwd naar een ontwerp van de Gentse stadsarchitect Charles Van Rysselberghe. Het was het eerste experiment met sociale appartementen in Europa. Aan het eind van de jaren 1990 lag het complex er verloederd bij, tot de Stichting Liedts-Meesen besloot om het van de sloophamer te redden. Nu zijn er 72 appartementen, vergaderzalen en een expositieruimte. Nick Ervinck won er in 2008 de publieksprijs op de tentoonstelling *Update II*. 'Nadien vroegen de organisatoren me een voorstel voor een sculptuur op het terras. Er was maar één probleem: het gewicht op het dak zelf moest beperkt blijven. Dat

heeft Ervinck vernuftig omzeild door de sculptuur louter op de buitenmuren te laten rusten, waardoor het terras zelf geen gram hoeft te dragen. Wanneer Nick Ervinck uitleg geeft bij het ontwerp, merk je dat hij bijzonder in zijn nopjes is met de sculptuur. Ze brengt dan ook veel van zijn fascinaties samen. Het kunstwerk is groot ('Ik hou van groot werk en ik besef dat een jonge kunstenaar niet altijd onmiddellijk de kans krijgt om zulke projecten te realiseren, dus ben ik heel blij dat het er nu toch geregeld van begint te komen') en geel ('Mijn favoriete kleur') en volledig met de computer ontworpen. 'Dat is weer een enorm voordeel van virtueel ontwerpen', legt hij uit. 'Ik kon vooraf een uiterst precies beeld geven van hoe ik de sculptuur in de architectuur zou integreren. Op die manier komen opdrachtgevers nooit voor verrassingen te staan.' Tot slot is precies die integratie van actuele elementen in oude architectuur een van zijn recentste stokpaardjes. 'Berlijn is op dat vlak een fantastische stad', vindt Nick. 'Zo staat er ergens een gigantische bunker. Het is te duur om hem af te breken, dus bouwen ze er gewoon een appartementsgebouw overheen – een buitengewoon idee! Of er moet een weg komen, maar er staat een gebouw in de weg: geen probleem! Ze nemen een stuk uit het gebouw en de weg kan voortlopen. Een oud stuk muur, dat beschermd is als monument heb ik als sculptuur in een nieuwbouw zien staan. Is dat niet veel beter dan zo'n nieuw ontwerp halsstarrig achter die muur te wringen, zoals bij ons veelal gebeurt in zo'n geval? Ik vind het enorm boeiend om over dergelijke pistes na te denken. Het project in de Zebrastraat was daarvoor ideaal. Ik heb het oude gebouw geïnjecteerd met de vormtaal van de hedendaagse architectuur.'

De structuur zelf is geïnspireerd op zogenaamde *blobs* en *boxes*, het spel tussen organische en rechthoekige vormen, waaraan Nick Ervinck graag deelneemt. 'Ook hier interesseert me vooral de dialoog. Je kunt beide vormen in het ontwerp herkennen.' Een ploeg van 12 mensen heeft drie maanden lang aan de beelden gebouwd. Eind juli is *Warsubec* vanuit Venlo in Nederland naar Gent gekomen. Het speciale transport deed zes uur over de afstand van minder dan 200 kilometer. Vervolgens hesen kranen de twee structuren naar hun plaats. Eind september vindt de officiële opening plaats.

Respect voor eigen werk

Terwijl Nick Ervinck voortklikt in zijn beeldarchief vertelt hij me dat hij er bewust voor gekozen heeft om niet de weg van de sociaal-politiek geëngageerde kunst op te gaan. 'Dat zal wellicht nooit mijn richting worden', zegt hij. 'Maar nu ik meer en meer de kant van de architecturale werken opga, kan ik ook niet meer volledig om het maatschappelijke aspect heen. Ik kom vanzelf in aanraking met urbanisatie en andere stedelijke problemen. Wat me ook boeit, is hoe we daar in de toekomst mee zullen omspringen: hoe zal de technologie evolueren? Op sociaal-maatschappelijk vlak kritiek spuien, doe ik in mijn werk niet. Wél ga ik bewust in tegen het idee van de wegwerpsculptuur. Ik maak graag duurzame dingen, onder meer opdat ik over tien jaar niet al mijn werken teruggestuurd krijg voor renovatie. Als ik prints maak, druk ik ze niet gewoon op papier af. Ze krijgen een uv-bestendige laag en ik kleef ze op pvc. Ik doe dat vooral uit respect voor mijn eigen werk.'

De kunstenaar houdt halt bij een beeld van het eikenhouten sculptuur *Ienulkar*. Het is een compleet ander werk dan wat ik tot nu toe gezien heb. 'In realiteit is de sculptuur elf meter lang', legt Nick Ervinck uit. 'Ik ben vertrokken van de abdij van Cluny, boven Lyon. Die heb ik virtueel gefragmenteerd en vervolgens heb ik er nieuwe elementen

tussen geplaatst. Het is een zware sculptuur, maar tegelijk heeft ze een soort luchtigheid in zich die suggereert dat ze elk moment van haar sokkel kan vliegen.' Het opvallendst zijn de torens van de kathedraal. Die zijn compleet uit proportie getrokken en roepen onmiddellijk het beeld van de Twin Towers op. 'Het is een knipoog naar 11 september', bevestigt Nick Ervinck. En opnieuw een bewijs dat de maatschappij mondjesmaat zijn werk binnensijpelt. Hij diept een fotoalbum op en laat me dat doorbladeren. 'Op 11 september 2001 zat ik in de metro, enkele honderden meters van de WTC-torens af. Ik wilde effectief de torens gaan bezoeken, maar vernam onderweg dat er een vliegtuig tegen was gevlogen. Ik dacht aanvankelijk aan een ongeluk met een sportvliegtuigje, dus ik wilde weleens de ramptoerist uithangen en een kijkje gaan nemen. Eenmaal boven de grond, kwam ik in een walm van rook terecht. Ik stond nog zo'n 500 meter van de torens af, en zag van op die afstand stippen uit de ramen vallen, waarvan ik onmiddellijk wist dat het mensen waren. Ik was toen nog student en heel erg bezig met fotografie en video, dus ik had mijn materiaal bij me en heb alles vastgelegd. Ik denk dat de lens een zekere afstand heeft gecreëerd tussen mezelf en de gebeurtenissen, waardoor ik er geen trauma aan over gehouden heb of zo. Toch is het iets wat ik nooit zal vergeten. Ik heb ontzettend veel beeldmateriaal, dat ik nadien nauwgezet heb gearchiveerd. Maar ik heb tegelijk beslist om het nooit voor mijn werk te gebruiken. Een knipoog hier en daar –zoals in *Ienulkar*– kan perfect, maar méér niet: dat is gewoon niet wat ik doe.'

Nick Ervinck klapt zijn laptop dicht en stelt voor om nog even een kijkje te nemen op zijn computerwerkplek. Daar toont hij me zijn plannen voor de komende tentoonstelling in Shanghai. 'Die opent op 12 september. Je bent uiteraard van harte welkom', grapt hij. In oktober stelt hij tentoon in Knokke, in november in Kortrijk en in 2010 zal hij in het gloednieuwe Leuvense M. staan.

Die pauzeknop rond Nieuwjaar zal inderdaad welkom zijn...